দৈনিক
অগ্ৰদূত

যোৰহাট বুধবাৰ ২৯ শাওণ ১৪২৫ ভাস্কৰাব্দ ১৫ আগষ্ট ২০১৮

স্বাধীনতাৰ ৰং

আজি ৭২ সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱস। উগ্ৰপন্থাই গৰকা অসমকে ধৰি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহত বহু বছৰ ধৰি স্বাধীনতা দিৱস আৰু গণৰাজ্য দিৱস জনসাধাৰণে মুকলি মনেৰে পালন কৰিব পৰা নাছিল উগ্ৰপন্থী সংগঠনসমূহৰ বৰ্জনৰ আহ্বানৰ বাবে। স্বাধীনতা দিৱসৰ দিনা কূটাঘাত সংঘটিত কৰাটো উগ্ৰপন্থী সংগঠনসমূহৰ শক্তিৰ পৰিচয় আছিল। পিছে সময় সলনি হৈছে। অসমকে ধৰি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জনসাধাৰণক, বিশেষকৈ যুৱ চামক উগ্ৰপন্থীসকলে আগৰ দৰে আকৰ্ষণ কৰিব পৰা নাই। অনগ্ৰসৰতা, নিবনুৱা সমস্যা, দৰিদ্ৰতা আদিয়ে জুৰুলা কৰা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহত দেখা দিয়া উগ্ৰপন্থী কাৰ্যকলাপক এসময়ত এচাম যুৱক-যুৱতীয়ে সমৰ্থন আগবঢ়াইছিল। উগ্ৰপন্থীসকলৰ স্বাধীন অসম তথা স্বাধীন উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যৰ ধ্বনিত কোনো কোনো আকৰ্ষিতও হৈছিল; কিন্তু সময়ৰ সোঁতত এইবোৰ সংগঠনৰ আদৰ্শ আৰু কাম-কাজৰ ধাৰাত নৱ প্ৰজন্ম হতাশ হৈ পৰে। যোৱা কেইবছৰমান ধৰি অসমত উগ্ৰপন্থী সংগঠনসমূহৰ শক্তি যথেষ্ট পৰিমাণে হ্ৰাস পোৱা দেখা গৈছে। উগ্ৰপন্থীসকলৰ একাংশই চৰকাৰৰ স'তে শান্তি আলোচনাৰ বাবে মূল সংগঠনৰ পৰা ওলাই আহিছে। নগালেণ্ডত মূল উগ্ৰপন্থী সংগঠন এন এছ চি এন (আই-এম) গোটে সুদীৰ্ঘ কাল অস্ত্ৰবিৰতিত থকাৰ পাছত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ স'তে এক ফ্ৰেমৱৰ্ক চুক্তি স্বাক্ষৰিত কৰিছে। অৱশ্যে এই চুক্তিক লৈ যথেষ্ট সমালোচনা চলি আছে, কিয়নো এই চুক্তি এতিয়ালৈকে ৰাজহুৱা কৰা হোৱা নাই। উত্তৰ-পূবৰ অন্যান্য ৰাজ্যত সক্ৰিয় উগ্ৰপন্থী গোটবোৰৰ শক্তিও ক্ৰমান্বয়ে কমি আহিছে। মণিপুৰত বৃহৎ ৩০টামান উগ্ৰপন্থী সংগঠন আছে যদিও এই গোটবোৰৰো শক্তি হ্ৰাস পাইছে।

আন্তৰ্জাতিক ক্ষেত্ৰত এই সংগঠনসমূহে আগৰ দৰে সহায় নোপোৱা হৈছে। অৱশ্যে অসমৰ অন্যতম উগ্ৰপন্থী সংগঠন আলফা (স্বাধীন)ৰ শীৰ্ষ নেতাসকল এতিয়াও বিদেশত আশ্ৰয় লৈ আছে। মিজোৰামত উগ্ৰপন্থা সমূলি নাইকিয়া হৈছে। একালত এই ৰাজ্যখনত টিঘিল ঘিলাই থকা উগ্ৰপন্থী সংগঠনবোৰৰ সৰহভাগেই ওলাই আহি ৰাজনৈতিক দল গঠন কৰিছে। মিজোৰামৰ লেখীয়াকৈ উত্তৰ-পূবৰ অন্যান্য ৰাজ্যসমূহত উগ্ৰপন্থা বিলুপ্ত হৈ যোৱা নাই। ম্যানমাৰ আৰু ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত সক্ৰিয় উগ্ৰপন্থী সংগঠনসমূহৰ উমৈহতীয়া মঞ্চ ইণ্ডো-বাৰ্মা ৰিভল্যুছ'নাৰী ফ্ৰন্ট (আই বি আৰ এফ) এতিয়া প্ৰায় নিষ্ক্ৰিয় হৈ পৰিছে। অৱশ্যে সময়ে সময়ে এই ফ্ৰন্টে স্বাধীনতা দিৱস আৰু গণৰাজ্য দিৱস বৰ্জনৰ আহ্বান জনাই আহিছে। সি যি কি নহওক, এসময়ত উগ্ৰপন্থী সংগঠনসমূহ শক্তিশালী আছিল আৰু জনসাধাৰণেও ভয়তেই স্বাধীনতা অথবা গণৰাজ্য দিৱস বৰ্জনৰ আহ্বানৰ প্ৰতি সঁহাৰি দি সিদিনা ঘৰৰ পৰা নোলাইছিল। ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাও উত্তোলন নকৰিছিল আৰু আনকি চৰকাৰী অনুষ্ঠানতো এনে দিৱসৰ কাৰ্যসূচীত যোগদান কৰিবলৈ সাহস গোটোৱা নাছিল। অৱশ্যে কোনো কোনো সামাজিক সংগঠন তথা সাহসী ব্যক্তিৰ উদ্যোগত স্বাধীনতা দিৱসৰ দিনা আনুষ্ঠানিকভাৱে পতাকা উত্তোলন কৰা হৈছিল। তেনেবোৰ অনুষ্ঠানত মানুহৰ উপস্থিতি সাধাৰণতে সেৰেঙা আছিল।

এতিয়া এন ডি এ চৰকাৰৰ দিনত দেশপ্ৰেমৰ প্ৰদৰ্শন শক্তিশালী হোৱা দেখা গৈছে। স্বাধীনতা আৰু গণৰাজ্য দিৱসৰ কাৰ্যসূচী জাকজমক কৰি তোলা হৈছে। কোনো কোনো লোকে দেশপ্ৰেমীসকলৰ বাবে সুকীয়া সংস্থা গঠন কৰাও পৰিলক্ষিত হৈছে। এনেবোৰ পৰিৱেশে অসমকো চুই গৈছে; কিন্তু সুখৰ বিষয় এইটোৱেই যে আজিকালি স্বাধীনতা দিৱস বা গণৰাজ্য দিৱসৰ দিনা মানুহ ৰাজপথলৈ ওলাই আহে। আগৰ দৰেই উলহ-মালহ আৰু ভ্ৰাতৃত্ববোধ তথা দেশপ্ৰেমৰ বাণীৰে উচ্ছ্বসিত হৈ এই দিৱস পালন কৰে। স্বাধীনতা দিৱসৰ তাৎপৰ্য আমাৰ দেশৰ বাবে ব্যাপক। দুশ বছৰ ইংৰাজৰ তলত অৱদমিত আৰু নিষ্পেষিত হৈ থকাৰ পাছত আমি স্বাধীনভাৱে মাত্ৰ ৭২টা বছৰহে ৰাজত্ব কৰিলো। এই ৭২টা বছৰত দেশ উন্নয়নৰ পথত আগবাঢ়ি আছে যদিও আমি যিমানখিনি আগুৱাব লাগিছিল, সিমান পৰা নাই। স্বাধীনতা দিৱস ভাৰতবাসীৰ বাবে পৱিত্ৰ দিন। এই দিনটোত ৰাজনীতি হ'ব নালাগে। এই দিনটোত দেশক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে আমি সকলোৱে নিঃস্বাৰ্থভাৱে অংগীকাৰ কৰা উচিত।

খোলা মঞ্চ

বিদ্যাৰ্থীসকল আন্দোলনত জড়িত হোৱা উচিতনে?

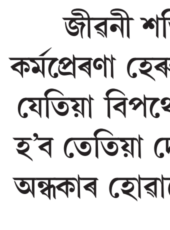

পংকজা দাস, লেখিকা

ছাত্ৰ জীৱন মানৱ জীৱনৰ ভেটিস্বৰূপ। এই ভেটি সুদৃঢ় হ'লেহে সমাজৰ ভৱিষ্যৎ উজ্জ্বল আৰু সমৃদ্ধিশালী হ'ব। যিটো সময়ত যি কৰ্তব্য কৰিলে উজ্জ্বল আৰু সমৃদ্ধিশালী সমাজ গঢ়িব পাৰি, তেনে কৰ্তব্য সময় অনুযায়ী সুচাৰুৰূপে পালন কৰিব লাগিব। ছাত্ৰৰ প্ৰধান কৰ্তব্য হৈছে বৌদ্ধিক তথা মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ উদ্দেশ্যে একাগ্ৰচিত্তে অধ্যয়নত ব্ৰতী হোৱা। অধ্যয়নত একাগ্ৰচিত্তে মনোনিবেশ কৰিব নোৱাৰিলে শিক্ষা তথা জ্ঞান আহৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ছাত্ৰসকল বাধাগ্ৰস্ত হয়। ছাত্ৰ জীৱন এবাৰ উকলি গ'লে সেই কাল আৰু ঘূৰাই আনিব নোৱাৰি।

মানৱ সভ্যতা আৰু সংস্কৃতিৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ হিচাপে ছাত্ৰ শক্তি একোখন দেশৰ ভৱিষ্যতৰ নাগৰিক আৰু দেশৰ ধৰণীস্বৰূপ। গতিকে এখন দেশৰ প্ৰতি ছাত্ৰসকলৰ কৰ্তব্য কৰিবলগীয়াও আছে। ছাত্ৰসকলে শিক্ষাৰ যোগেদি জ্ঞান আৰু কৌশল আহৰণ কৰাৰ লগে লগে সামাজিক আৰু মানৱীয় গুণসমূহো আয়ত্ত কৰি সমাজ গঠনত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। দেশ এখনত প্ৰচলিত আদৰ্শত যদি মানৱ কল্যাণৰ পৰিপন্থী কিছুমান সমস্যাই গা কৰি উঠে তেনে সমস্যা সমাধানৰ মুখ্য দায়িত্ব প্ৰাপ্তবয়স্কসকলৰ যদিও নিজৰ কৰ্তব্যৰ গণ্ডীৰ ভিতৰত থাকি ছাত্ৰ সমাজে তেনে সমস্যা সমাধানত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে; কিন্তু পৰিৱৰ্তন আৰু প্ৰগতিৰ নামত সমাজখনত যাতে অশান্তি নহয়। বৰ্বৰতা, বিশৃংখলতা আৰু উন্মত্ত হিংসাৰ যাতে বলি নহয় তাৰ প্ৰতিও লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। দেশৰ আহ্বানত স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ সময়ত ছাত্ৰসকলে সক্ৰিয় আন্দোলনত যোগ দিছিল। তেল শোধনাগাৰ, ভাষা আন্দোলন আৰু বিদেশী বহিষ্কাৰ আন্দোলনত ছাত্ৰসকলে সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। বহুত ছাত্ৰ এনে আন্দোলনৰ পৰিণতিত ছহিদো হ'ল। ছাত্ৰৰ উদ্যমতা আৰু সৰলতাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰি এচাম স্বাৰ্থান্বেষীয়ে ছাত্ৰসকলক হকে-বিহকে আন্দোলন কৰিবলৈ উদাত্ত আহ্বান জনাই ছাত্ৰসকলৰ ক্ষতি কৰাৰ লগে লগে সমাজখনৰো ক্ষতি কৰিছে। অস্থিৰ আৰু উত্তাল পৰিৱেশে ছাত্ৰৰ সৃজনী প্ৰতিভাক আঘাত হানিছে। জীৱনী শক্তি আৰু কৰ্মপ্ৰেৰণা হেৰুৱাই যুৱশক্তি যেতিয়া বিপথে পৰিচালিত হ'ব তেতিয়া দেশৰ ভৱিষ্যৎ অন্ধকাৰ হোৱাটো নিশ্চিত।

জীৱনী শক্তি আৰু কৰ্মপ্ৰেৰণা হেৰুৱাই যুৱশক্তি যেতিয়া বিপথে পৰিচালিত হ'ব তেতিয়া দেশৰ ভৱিষ্যৎ অন্ধকাৰ হোৱাটো নিশ্চিত।

ছাত্ৰৰ অপৰিপক্ক বুদ্ধিক দেশৰ বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দল-সংগঠন আৰু ব্যক্তিসত্বাই নিজৰ স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰি ভুলপথে যাতে পৰিচালিত কৰিব নোৱাৰে, তাৰ বাবে অভিভাৱকসকল, সমাজ সচেতন ব্যক্তিসকল সদায় সচেতন হ'ব লাগিব। ছাত্ৰসকলেও নিজৰ কৰ্তব্য আৰু লক্ষ্যক স্থিৰ হিচাপে ৰাখিব লাগিব। চৰকাৰ প্ৰশাসনেও ছাত্ৰৰ অভাৱ-অভিযোগ, ভৱিষ্যৎ কৰ্মনীতি, দেশ উত্তাল কৰিব পৰা সমস্যা সমাধানৰ প্ৰতি চকু দি ছাত্ৰৰ মনত বিশ্বাস জন্মাব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিসমূহৰো কৰ্তব্য আছে। *ফোন ঃ ৮৮৭৬৭৬২৩৮৭*

ছহিদ ভগৎ সিঙৰ কথাৰে

ধৰ্মগুৰু আৰু ক্ষমতাশালীৰ কবলত ভাৰতীয় স্বাধীনতা

নিউজ স্কেন

গীতাৰ্থ পাঠক

৬৩ খ্ৰীষ্টপূৰ্বৰ ৰোমান দাৰ্শনিক মাৰ্কাছ টুলিয়াছ চিচোৰাই স্বাধীনতাৰ সংজ্ঞা এনেদৰে আগবঢ়াইছিল ঃ নিজে ইচ্ছামতে জীৱন-ধাৰণ কৰিব পৰাটোৱেই স্বাধীনতা। স্বাধীনতাৰ এই তাহানিৰ সংজ্ঞা যদিহে আমি মানি লওঁ তেনেহ'লে ভাৰতবৰ্ষৰ জনসাধাৰণে স্বাধীনতা পোৱা নাই বুলি আমি ক'ব লাগিব। কিয়নো আমাৰ দেশত ইচ্ছামতে জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ দেশখনৰ জনসাধাৰণে স্বাধীনতাৰ ৭২ বছৰ পাছতো পোৱা নাই। কিয়নো আমি ইচ্ছামতে পেট ভৰাই খাব পৰা নাই, ইচ্ছামতে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই আৰু ইচ্ছামতে স্বাস্থ্যসেৱা পোৱা নাই। ইচ্ছামতে মানে যথেষ্ট বুলি আমি ধৰি লোৱা নাই, ইচ্ছামতে মানে প্ৰয়োজন অনুসাৰে বুলিয়েই ধৰি লৈছো।

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰণেতা বি আৰ আম্বেদকাৰে কৈছিল— পানীৰ টোপালৰ দৰে সাগৰত পৰাৰ লগে লগে মানুহে নিজৰ পৰিচয় সমাজখনৰ স'তে হেৰুৱাই নেপেলায়। মানুহৰ জীৱনটো স্বাধীন। মানুহ সমাজখনৰ উন্নয়নৰ বাবে অকল জন্মগ্ৰহণ কৰা নাই, নিজৰ উন্নয়নৰ বাবেও মানুহে প্ৰচেষ্টা চলায়। আমাৰ দেশত স্বাধীনতাৰ পাছত উন্নতি নোহোৱা বুলি আমি ক'ব নোৱাৰো। সমাজৰ উন্নতি হৈছে আৰু জনসাধাৰণৰো একাংশৰ উন্নতি হৈছে; কিন্তু বিশ্বৰ উন্নত দেশসমূহৰ তুলনাত ১৪০ কোটি লোকৰ বাসভূমি ভাৰতবৰ্ষ এতিয়াও পিছপৰি আছে।

দুশ বছৰৰ ইংৰাজ শাসনৰ ওৰ পেলাই সুদীৰ্ঘ কালৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ পাছত ১৯৪৭ৰ ১৫ আগষ্টত তাহানিৰ ভাৰত দুটুকুৰা হৈ স্বাধীনতা পালে। যদিও ভাৰতৰ শেষ ইংৰাজ ভাইচৰয় লৰ্ড মাউন্টবেটেনে সকলোকে আশ্বাস দিছিল যে ক্ষমতা হস্তান্তৰৰ সময়ত কোনো ধৰণৰ সংঘৰ্ষ বা ৰক্তপাতৰ সৃষ্টি নহ'ব, তথাপি দেখা গ'ল দেশ বিভাজন তথা স্বাধীনতাই অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষত সৃষ্টি কৰিলে ব্যাপক ৰক্তপাতৰ— স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ কালছোৱাতো ইমান মানুহ নিহত হোৱা নাছিল, যিমান নিহত হ'ল দেশ বিভাজনৰ সময়ছোৱাত। দেশ বিভাজনৰ ফলত ১.৪ কোটি লোক স্থানচ্যুত হয় আৰু দুয়োখন দেশত শৰণাৰ্থী সমস্যাই দেখা দিয়ে। ঘাইকৈ ধৰ্মৰ ভিত্তিতেই এই কাৰবাৰ হৈছিল। অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষত দেশ বিভাজনৰ সময়ত জনসংখ্যা আছিল ৩৯ কোটি। পশ্চিম পাকিস্তানৰ তিনি কোটি আৰু পূব-পাকিস্তানৰ জনসংখ্যা আছিল তিনি কোটি। দেশ বিভাজনৰ সময়ত পাকিস্তানত বসবাস কৰা এক কোটি হিন্দু আৰু ভাৰতবৰ্ষত বসবাস কৰা ৫০ লাখ মুছলমানে ইখন দেশৰ পৰা সিখন দেশলৈ স্থানান্তৰিত হ'ব বিচাৰিছিল। সেই সময়ত ব্ৰিটিছ সৈন্যবাহিনী দেশ এৰি গুচি গৈছিল। ঠায়ে ঠায়ে আৰম্ভ হৈছিল সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ। মুঠতে প্ৰায় ১০ লাখতকৈ অধিক লোক দেশ বিভাজনৰ সময়ত নিহত হৈছিল। দেশ বিভাজনৰ সেই ৰক্তাক্ত ইতিহাস ভাৰতবৰ্ষ তথা পাকিস্তানৰ বাবে এক অভিশাপ।

সি যি কি নহওক, দেশ বিভাজন হয়তো ৰোধ কৰিব পৰা নগ'লহেঁতেন; কিন্তু সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ ৰোধ কৰিব পৰা গ'লহেঁতেন, যদিহে দুয়োখন দেশৰ ৰাষ্ট্ৰনেতাসকলে আগতীয়াকৈ পৰিস্থিতিৰ উমান ল'ব পাৰিলেহেঁতেন। নেহৰু আৰু জিন্নাৰ ক্ষমতাৰ খঁক আৰু মহাত্মা গান্ধীৰ বিবুধিৰ ফলত অৱশেষত দেশ বিভাজিত হ'ল ধৰ্মৰ ভিত্তিত। পাকিস্তানে ইছলামক ৰাষ্ট্ৰীয় ধৰ্ম কৰি ল'লে যদিও ভাৰতবৰ্ষ ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰ হৈয়ে থাকিল। মহম্মদ আলি জিন্নাই কৈছিল যে পাকিস্তান মাথো এখন স্বাধীন ৰাষ্ট্ৰই নহয়, পাকিস্তানে মুছলমান আদৰ্শ বজাই ৰাখিবই লাগিব, কাৰণ মুছলমান আদৰ্শ এক মূল্যৱান উপহাৰ হিচাপে পাকিস্তানে পাইছে। জিন্না নিজেই উদাৰবাদী আছিল যদিও ক্ষমতাৰ বাবে তেওঁ ধৰ্মীয় অনুভূতিক তুৰুপৰ তাচ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। পিছে স্বাধীনতাৰ পাছৰে পৰা পাকিস্তানৰ ৰাজনৈতিক ইতিহাস চালে আমি দেখিবলৈ পাম যে এইখন দেশত গণতন্ত্ৰ বোলা বস্তু নাই। উন্নয়নৰ দিশৰ পৰা পাকিস্তান পিছ পৰি আছে। বৰ্তমান সৈন্যবাহিনীয়ে পাকিস্তানৰ ন্যায় ব্যৱস্থা তথা ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থা দখল কৰি ৰাখিছে।

এতিয়া আহো আমাৰ দেশৰ অৱস্থালৈ। বিশ্বত বৰ্তমান ৮২ কোটি লোক আছে, যিয়ে দুবেলা-দুমুঠি পেট ভৰাই খাবলৈ পোৱা নাই। ইয়াৰ এক তৃতীয়াংশ অৰ্থাৎ ২৭ কোটিৰো অধিক ভোকাতুৰ লোকে ভাৰতবৰ্ষত বসবাস কৰে। ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰতি পাঁচগৰাকী লোকৰ এগৰাকী ভোকাতুৰ লোক। ৮৩.৬ কোটি ভাৰতবৰ্ষৰ জনসাধাৰণে কুৰি টকা অথবা তাতোকৈ কম ধন ব্যয় কৰি জীয়াই আছে। পৰিসংখ্যা অনুসাৰে প্ৰতি বছৰে খাবলৈ নাপাই প্ৰায় সাত হেজাৰ লোক মৃত্যুমুখত পৰে। চৰকাৰে অৱশ্যে এই পৰিসংখ্যা মানি ল'ব নোখোজে। ভাৰতবৰ্ষত পাঁচ বছৰৰ অনুৰ্ধ্ব ৩০.৭ শতাংশ শিশুৰ ওজন স্বাভাৱিক হাৰতকৈ কম। ৩৮.৭ শতাংশ পাঁচ বছৰ অনুৰ্ধ্ব শিশু পয়ালগা। অক্সকেমে আগবঢ়োৱা পৰিসংখ্যা অনুসৰি ওপৰত উল্লেখ কৰা ভোকাৰ্ত ভাৰতবৰ্ষৰ ছবিখনৰ বিপৰীতে ভাৰতবৰ্ষৰ এক শতাংশ লোকে দেশখনৰ ৭৩ শতাংশ সা-সম্পত্তি ভোগ কৰি আহিছে। ভাৰতবৰ্ষৰ বৰ্তমান ৫৭ গৰাকী অৰ্বুদপতিৰ সা-সম্পত্তিৰ মুঠ মূল্য হ'বগৈ ২১৬ বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰ। অৰ্থাৎ ভাৰতবৰ্ষৰ ৭০ শতাংশ লোকৰ আয়ৰ সমান। আনহাতে, দেশখনৰ ৬৭ কোটি লোক— যিসকলক দুখীয়া বুলি ধৰা হয় তেওঁলোকৰ সা-সম্পত্তি বা আয় মাত্ৰ এক শতাংশ বৃদ্ধি পাইছে। যোৱা ২০১৭-১৮ বিত্তীয় বৰ্ষটোত সম্পত্তিশালী ভাৰতীয়সকলৰ ২০৯১৩ বিলিয়ন ডলাৰ সা-সম্পত্তি বৃদ্ধি পাইছে— যিটো ২০১৭-১৮ৰ মুঠ কেন্দ্ৰীয় বাজেটৰ সমান। মুঠৰ ওপৰত যোৱা ৭২টা বছৰত যান্ত্ৰিক দিশত ভাৰতৰ উন্নতি হ'লেও অসমতা বৃদ্ধি পাইছে। এহাতে জাতীয় আয় বৃদ্ধি পাইছে আনহাতে, দৰিদ্ৰতাও বৃদ্ধি পাইছে। সম্পদৰ অ-সম বিতৰণৰ বাবেই ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতাই দৰিদ্ৰসকলক স্বাধীনতা দিব পৰা নাই।

এহাতে দৰিদ্ৰতা বৃদ্ধি পাইছে, আনহাতে, দেশখনত বৰ্তমান চৰকাৰৰ দিনত সাম্প্ৰদায়িকতাও সমানে বৃদ্ধি পাইছে। যোৱা চাৰিটা বছৰত দেশখনত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ প্ৰায় ৩০ শতাংশ বৃদ্ধি পাইছে। উত্তৰ প্ৰদেশত ২০১৪ত ১৩৩টা সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ ঘটনা ঘটিছিল। ২০১৭ত সেই সংখ্যা ১৯৫লৈ বৃদ্ধি পায়। হফিংষ্টন পোষ্টে প্ৰকাশ কৰা মতে সামাজিক সংঘৰ্ষৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত, ছিৰিয়া, নাইজেৰিয়া আৰু ইৰাকৰ পাছত চাৰি নম্বৰ স্থান আছে। যোৱা ২০০৮ৰ পাছৰ পৰা ২০১৭ৰ ভিতৰত মুঠতে দেশখনত ৭৪৮৪টা সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ ঘটনা ঘটিছে আৰু এই ঘটনাসমূহত ১১০০ লোক নিহত হৈছে। লোকসভাৰ মজিয়াত প্ৰকাশ কৰা এই পৰিসংখ্যা অনুসৰি প্ৰতিদিনে দুগৰাকীকৈ লোক সাম্প্ৰদায়িক অশান্তিত নিহত হৈ আহিছে যোৱা দশকটোত। যোৱা ২০০৮ত ভাৰতবৰ্ষত সবাতোকৈ অধিক সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ ঘটিছে। সেই বছৰটোত মুঠতে ৯৪৩টা সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ ঘটনা ঘটিছে। তেতিয়া অৱশ্যে শাসনত আছিল ইউ পি এ চৰকাৰ। সেই বছৰটোত এনে ঘটনাত মুঠতে ১৬৭ গৰাকী লোক নিহত হৈছিল। আনহাতে, সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ সবাতোকৈ বেছি হোৱা ৰাজ্যকেইখন হ'ল ক্ৰমান্বয়ে উত্তৰ প্ৰদেশ, মহাৰাষ্ট্ৰ, কৰ্ণাটক, মধ্যপ্ৰদেশ আৰু গুজৰাট।

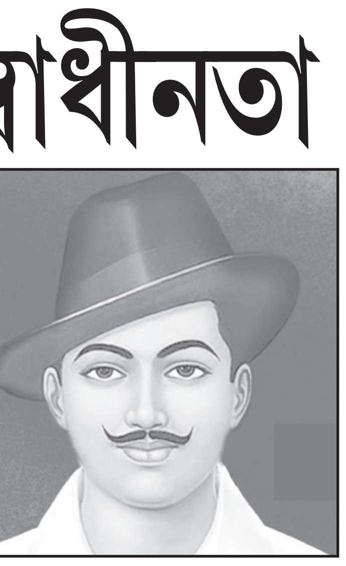

আমাৰ দেশত বৰ্তমান বৃহৎ পুঁজিপতি আৰু শাসকসকলৰ মাজত যি সুসম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছে সেই সম্পৰ্কই ভাৰতবৰ্ষৰ জনসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু মত-প্ৰকাশৰ স্বাধীনতাক ধোৱাচাঙত তুলিছে

ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বীৰ ছহিদ ভগৎ সিঙে স্বাধীনতা মানেই শোষণ, অত্যাচাৰ, উৎপীড়নৰ অৱসান বুলি গণ্য কৰিছিল। ভগৎ সিং আছিল এগৰাকী যুক্তিবাদী, নিৰীশ্বৰবাদী সাহসী যোদ্ধা। তেওঁ কৈছিল ঃ 'এতিয়া আৰু ভৱিষ্যতে কোনো লাভ পোৱাৰ স্বাৰ্থ নোলোৱাকৈয়ে মই মোৰ জীৱনটো স্বাধীনতাৰ বাবে উৎসৰ্গা কৰিছো। কাৰণ মই অন্যথা ভাবিব নোৱাৰো। যিদিনাই আমি পুৰুষ আৰু মহিলাসকলে এই মনোভাৱেৰে মানুহৰ সেৱাৰ বাবে তথা নিষ্পেষিত জনতাৰ মুক্তিৰ বাবে ওলাই আহিম সিদিনাই মুক্তি তথা স্বাধীনতাৰ নৱযুগ আৰম্ভ হ'ব।' কিন্তু স্বাধীনতাৰ ৭২ বছৰ পাছতো স্বাধীনতাৰ এই নৱযুগ আৰম্ভ নহ'ল।

ভগৎ সিঙে আৰু কৈছিল ঃ ৰজা হ'বলৈ অথবা কোনো ধৰণৰ পুৰস্কাৰ পাবলৈ বা মৃত্যুৰ পাছত বা পৰজনমত স্বৰ্গ পাবলৈ আশা নকৰি তেওঁলোকে শোষণকাৰী, দমনকাৰীসকলক, অত্যাচাৰীসকলক প্ৰত্যাহ্বান জনাবলৈ অনুপ্ৰাণিত হ'বনে, মানুহৰ ডিঙিৰ পৰা দাসত্বৰ শিকলি ছিগি মুক্তি আৰু শান্তি আনিব পাৰিবনে? ভগৎ সিঙে সদায়েই সমাজৰ প্ৰতিষ্ঠিত নিয়ম প্ৰথা তথা সামাজিকৰণৰ ওপৰত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিবলৈ কৈছিল। সমাজৰ নায়কসকলক সমালোচনা কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰিবলৈ উদ্‌গনি দিছিল। কোনো নেতাই ভুল কৰিব নোৱাৰে বুলি ভাবি তেওঁক সমালোচনা নকৰাটো উচিত নহয় বুলি তেওঁ কৈছিল। ভগৎ সিঙৰ মতে সমালোচনা আৰু স্বাধীন চিন্তা হ'ল বিপ্লৱীসকলৰ এৰাব নোৱৰা গুণ। মহাত্মা গান্ধী মহান, সেয়েহে তেওঁক কোনেও সমালোচনা কৰিব নালাগে— এই কথাষাৰ ভুল বুলি উল্লেখ কৰি তেওঁ কৈছিল যে গান্ধীয়ে ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, মূল্যবোধ, ধৰ্ম আদি বিষয়ৰ ওপৰত আগবঢ়োৱা সকলো মত শুদ্ধ বুলি ভবাটো মাৰাত্মক ভুল। এনেবোৰ মহান নেতাৰ কথাত পতিয়ন নোযোৱাকৈয়ে হয় গান্ধীয়ে যি কৈছে সেয়া সঁচাই বুলি ক'বই লাগিব— এনে ধৰণৰ মানসিকতাই প্ৰগতি বাধাগ্ৰস্ত কৰে। এনে ধৰণৰ মনোবৃত্তিক ভগৎ সিঙে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল আখ্যা দিছিল। ভগৎ সিঙৰ এই কথাখিনি এই কাৰণেই উল্লেখ কৰা হ'ল যে বৰ্তমান চৰকাৰ অথবা আমাৰ নেতাসকলক সমালোচনা কৰাটো বিপজ্জনক হৈ পৰিছে। ইন্টাৰনেট আৰু ছ'চিয়েল মিডিয়াৰ যুগত জনসাধাৰণৰ মতামত প্ৰকাশ কৰাৰ সুবিধা বাৰুকৈয়ে বৃদ্ধি পাইছে; কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে এই মতামত প্ৰকাশ কৰোতাসকলৰ বিৰুদ্ধে উঠি-পৰি লাগিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীক সমালোচনা কৰা বাবে অলপতে এ বি পি টেলিভিছন চেনেলৰ দুজন সাংবাদিকে পদত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। হিন্দুত্ববাদীসকলৰ স'তে মত নিমিলা বাবে চিনেমাৰ প্ৰদৰ্শন বন্ধৰ ভাবুকি, কেৰালাৰ হৰিশ নামৰ ঔপন্যাসিক এগৰাকীৰ উপন্যাস বজাৰৰ পৰা তুলি লোৱা হৈছে, তামিল লেখক পেৰুমল মুৰুগানক লেখা বন্ধ কৰিবলৈ বাধ্য কৰোৱা ইত্যাদি যথেষ্ট ঘটনা বৰ্তমান ঘটিবলৈ ধৰিছে। স্বাধীন চিন্তাৰ বাটত এনেদৰে হেঙাৰৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে।

ভগৎ সিঙে কৈছিল যে ধৰ্মগুৰু আৰু ক্ষমতাসীনসকলৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা মৰ্চা বা বন্ধনেই সৃষ্টি কৰিছে কাৰাগাৰৰ, ফাঁচিকাঠৰ আৰু দৰিদ্ৰতাক পূৰ্ব জনমৰ পাপ ইত্যাদি সূত্ৰবোৰ। আমাৰ দেশত বৰ্তমান বৃহৎ পুঁজিপতি আৰু শাসকসকলৰ মাজত যি সুসম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছে সেই সম্পৰ্কই ভাৰতবৰ্ষৰ জনসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু মত-প্ৰকাশৰ স্বাধীনতাক ধোৱাচাঙত তুলিছে। সেয়েহে ৭২ সংখ্যক স্বাধীনতা দিনটোত ছহিদ ভগৎ সিং আজি অধিক প্ৰাসংগিক হৈ পৰিছে।

ফোন ঃ ৯৪৩৫০৪৮৪৮৪

স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বিদেশী বীৰাংগনা

ড° এনি বেচান্ত

অনন্ত কুমাৰ শৰ্মা

যুদ্ধ শেষ হ'ব সাম্ৰাজ্য ঠাণ্ডা হ'ব, তেতিয়াহে ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ কথা বিবেচিত হ'ব বুলি কোৱা ঔপনিবেশিক সচিব বোনাৰ ল'ৰ আশ্বাস গ্ৰহণযোগ্য নাছিল। 'লো চেঁচা হ'ব, কমাৰে কাম কৰিব' বোলা কথা বেচান্তৰ মতে আছিল অৰ্থহীন।

১৯৩৩ত পৰলোক হোৱা এনি বেচান্ত ভাৰতলৈ আহিছিল ১৮৯৩ত আৰু ভাৰতত পদাৰ্পণ কৰিছিল একমাত্ৰ থিয়'ছফিকেল ছ'চাইটিৰ উদ্দেশ্য প্ৰসাৰৰ বাবে। তেওঁৰ মৃত্যুৰ বাতৰি পাই মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল—

'So long as India lives, the memory of the magnificient services rendered by Dr. Besant will also live. She had rendered herself to India by making it the country of her adoption and dedicating her all to her.'

ড° এনি বেচান্ত ভাৰত প্ৰৱেশৰ কালত স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ ঢৌৱে ভাৰতৰ যুৱশক্তিক জাগৰিত কৰি তুলিছিল। ব্ৰিটিছৰ অধীনৰ পৰা সমগ্ৰ ভাৰতক মুক্ত কৰাৰ বাবে যুৱ নেতা ৰাণা দে, ফিৰোজ শ্বাহ মেহতা, সুৰেন্দ্ৰ নাথ বেনাৰ্জী, বিপিন চন্দ্ৰ পাল, লালা লাজপত ৰায়, গোপালকৃষ্ণ গোখলে, বাল গংগাধৰ তিলক, অৰবিন্দ ঘোষ, মদনমোহন মালব্য, মতিলাল নেহৰু, মহম্মদ আলী জিন্না, চিত্তৰঞ্জন দাস, চি পি ৰামস্বামী আয়াৰ, দাদা ভাই নৌৰজীয়ে সক্ৰিয়ভাৱে স্বাধীনতা আন্দোলনত ব্যস্ত আছিল। পিছলৈ ৰাজনীতিৰ পটভূমিত প্ৰৱেশ হৈছিল গান্ধীজী, জৱাহৰলাল নেহৰু আৰু অন্যান্য বহুতৰে।

এনি বেচান্ত এগৰাকী বগা চামৰাৰ মহিলাৰ বাবে নিজাববীয়াকৈ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ নেতৃত্ব লোৱাটো তেনেই কঠিন আছিল। তেওঁৰ বাবে আন্দোলনৰ প্ৰস্তাৱসমূহ যুগুতাই লোৱা আৰু কংগ্ৰেছৰ নেতৃত্ব লৈ লণ্ডনলৈ সঁজাতী দল নিয়া দায়িত্ব বহন কৰা তেনেই সুকঠিন আছিল। তেওঁ ভাৰতীয় সংগ্ৰামী জনতাৰ সঁজাতী দল লৈ যাওঁতে এগৰাকী ভাৰতীয় নাৰীৰ দৰে শাড়ী পিন্ধি গৈছিল, ভাৰতীয় নাৰীৰ 'ৰিচুৱেল' পালন কৰি দৈনিক পূজা-সেৱা কৰিছিল। এগৰাকী ব্ৰিটিছ নাগৰিকৰ হৈ অহা আইৰিছ নাৰী ভাৰতলৈ আহি অলপ দিনতে সম্পূৰ্ণ ভাৰতীয় হৈ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ নেতৃত্ব দিয়া এনি বেচান্ত প্ৰকৃতপক্ষে সংগ্ৰামী জনতাৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস হৈ পৰিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত এচাম মানুহে তেওঁ ইংৰাজৰ হৈ কাম কৰিব নে ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰিছিল বুলি সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছিল। পিছলৈ সকলোৱে ভুল ভাঙিছিল আৰু ভাৰতীয় বীৰাংগনা এগৰাকী বুলি আনন্দমনে গ্ৰহণ কৰিছিল।

'ইণ্ডিয়ান আনৰেষ্ট' নামৰ পুথিত লেখক ছাৰ ভেলেণ্টাইন কেৰলে ভাৰতত ড° বেচান্তে লোৱা সংগ্ৰামৰ ভূমিকা সবিস্তাৰে বৰ্ণনা কৰিছে। তেওঁৰ ভাষাত বেচান্তৰ ভূমিকা আছিল ভাৰতীয় জাতীয়তাবাদৰ প্ৰচাৰ আৰু পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা। দুটা ক্ষুদ্ৰ ঘটনাই ভাৰতৰ মুক্তিযুঁজত শ্ৰীমতী বেচান্তৰ ভূমিকা সহজে বুজিব পৰা কৰিছিল। এটা আছিল— তেওঁ বাৰানসীলৈ প্ৰথমবাৰ যাওঁতে ঘটা ঘটনা। তেওঁ তাত লগ পাইছিল শ্ৰীপ্ৰকাশক। বেচান্তৰ প্ৰেৰণাৰে মুক্তিযুঁজত লগা শ্ৰীপ্ৰকাশ ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ সময়ত চেণ্ট্ৰেল লেজিছলেটিভ এছেম্বলীৰ সদস্য হৈছিল। হাই কমিছনাৰ হৈছিল পাকিস্তানৰ। আৰু হৈছিল ৰাজ্যপাল অসম, মাদ্ৰাজ আৰু বোম্বাইৰ। চাৰি বছৰ বয়সতে থিয়'ছফিকেল ছ'চাইটীৰ সদস্যা এনি বেচান্তে শ্ৰীপ্ৰকাশক বেনাৰসত লগ পাই মাতৃভূমিৰ মুক্তিৰ বাবে চলা জাতীয় আন্দোলনৰ মন্ত্ৰেৰে দীক্ষিত কৰিছিল আৰু পিছৰ কালত এজন সুদক্ষ নেতা সৃষ্টি কৰিব যে পাৰিছিল তাৰ প্ৰমাণ আৰু এই ঘটনাই ড° বেচান্তৰ ভাৰতপ্ৰেমো প্ৰমাণ কৰে।

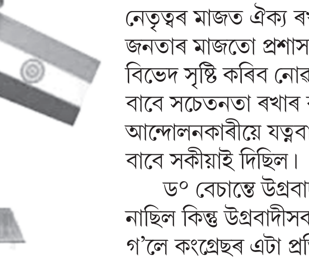

আন এটা ক্ষুদ্ৰ প্ৰমাণ— বেচান্তে জৱাহৰলাল নেহৰুক ১৩ বছৰ বয়সতে থিয়'ছফিকেল ছ'চাইটীত ভৰ্তি কৰোৱা কথা। চাৰি বছৰীয়া ল'ৰা শ্ৰীপ্ৰকাশক গঢ় দিয়াৰ দৰে জৱাহৰলালকো দেশৰ বাবে গঢ় দিয়াৰ বৰঙণি আছিল এনি বেচান্তৰ। ভাৰতত পদাৰ্পণ কৰি তেওঁৰ উদ্দেশ্য আছিল শিক্ষা, ধৰ্ম আৰু সমাজ সংস্কাৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া। ৰাজনীতি আছিল তেওঁৰ ধাৰণাৰ বাহিৰত। বেনাৰস হিন্দু ইউনিভাৰ্চিটীৰ বীজ সিঁচিছিল চেণ্ট্ৰেল হিন্দু কলেজ নামেৰে। ভাৰতবৰ্ষত এলানি কলেজ স্থাপন কৰাই আছিল এনি বেচান্তৰ ভাৰত প্ৰৱেশৰ উদ্দেশ্য। তেওঁ গীতাখন 'The Lotus Song' নামেৰে ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰিছিল। সমাজ সংস্কাৰ আৰু বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত শিক্ষাৰ প্ৰচুৰ সংস্কাৰ কৰিছিল। সেই দিনতেই তেওঁ ব্যৱসায়ৰ ক্ষেত্ৰত মধ্যভোগী শ্ৰেণী লোপ কৰাৰ পক্ষপাতী আছিল।

ভাৰতত থকা প্ৰথম কুৰি বছৰ তেওঁ ৰাজনীতিৰ বাহিৰত আছিল আৰু ঋষি আগস্ত্যৰ পৰামৰ্শানুযায়ী সমাজত ভুল নিয়মৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়াৰ বাবে সৰু সংগঠন এটা গঠন কৰাৰ বাবে সচেষ্ট হৈছিল। ১৯১৬ত লক্ষ্ণৌ কংগ্ৰেছৰ বাৰ্ষিকী সভাত ফিৰোজ শ্বাহ মেহতা আৰু তিলকে উগ্ৰবাদ এৰি পুনৰ কংগ্ৰেছত জইন কৰিছিল। উগ্ৰবাদীসকল নেতাবিহীন হ'ল। এই লক্ষ্ণৌ সভাতে এনি বেচান্তে ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক সংস্কাৰৰ প্ৰস্তাৱ আনিছিল আৰু প্ৰথম মহাযুদ্ধৰ সামৰণিতহে তেনে প্ৰস্তাৱ আনিব লাগে বুলি আপত্তি দৰ্শোৱা নেতৃবৃন্দক তেওঁ বিৰোধিতা কৰিছিল। দৰাচলতে ব্ৰিটিছ চৰকাৰে ভুৱা আশ্বাস দি এচাম নেতাক হাত কৰাৰ চেষ্টা চলাইছিল। কিন্তু ড° বেচান্তে নেতৃত্বৰ মাজত ঐক্য ৰখাই নহয়, জনতাৰ মাজতো প্ৰশাসনে যাতে বিভেদ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে, তাৰ বাবে সচেতনতা ৰখাৰ বাবে আন্দোলনকাৰীয়ে যত্নবান হোৱাৰ বাবে সকীয়াই দিছিল।

ড° বেচান্তে উগ্ৰবাদ বিচৰা নাছিল কিন্তু উগ্ৰবাদীসকল ওলাই গ'লে কংগ্ৰেছৰ এটা প্ৰতিপক্ষ হ'ব আৰু মূল্য উদ্দেশ্য উভয় পক্ষৰে ব্যাহত হোৱাৰ কথাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। মোদাৰেট আৰু উগ্ৰবাদীসকলৰ মাজত মিল আনিবলৈ প্ৰথম অৱস্থাত ড° বেচান্ত সফল হোৱা নাছিল। গোখলে আৰু ফিৰোজ শ্বাহ মেহতাৰ মৃত্যুত উগ্ৰবাদীসকলৰ নেতাৰ অভাৱ হৈছিল আৰু উগ্ৰবাদী বুলি জনাজাত গংগাধৰ তিলক আৰু তেওঁৰ অনুগামী কেইজনমানে কংগ্ৰেছত যোগদান কৰিছিল।

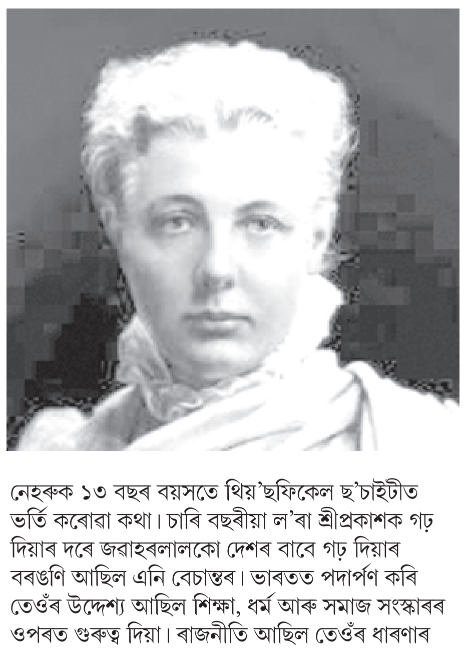

যুদ্ধ শেষ হ'ব সাম্ৰাজ্য ঠাণ্ডা হ'ব, তেতিয়াহে ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ কথা বিবেচিত হ'ব বুলি কোৱা ঔপনিবেশিক সচিব বোনাৰ ল'ৰ আশ্বাস গ্ৰহণযোগ্য নাছিল। 'লো চেঁচা হ'ব, কমাৰে কাম কৰিব' বোলা কথা বেচান্তৰ মতে আছিল অৰ্থহীন। ঔপনিবেশিক সচিবৰ যুক্তি আছিল ক'লা মানুহে প্ৰশাসন চলাব নোৱাৰে, দেশ চলোৱা ক্ষমতা নাই। ড° বেচান্তে কৈছিল ভগৱানপ্ৰদত্ত 'লিবাৰ্টী' কেৱল শ্বেতা (বগা ছালৰ) মানুহৰ ভোগ্য হ'ব নোৱাৰে। তেওঁৰ ভাষাত—

'That is not the doctrine that the coloured nations are prepared to accept. Has God given liberty along to the pale faces and not to the coloured people of the Globe? It is colour that counts. It is a clever brain and a strong heart and the colour of skin that covers them. The Lord Buddha, the Lord Mohamaad and the Lord Christ were coloured. All the founder of religious were coloured men, Have the colourless produced a religion?'

যুক্তিত এনি বেচান্তক নোৱাৰি ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ কথা মহাযুদ্ধ (প্ৰথম) সমাপনলৈ স্থগিত ৰখাৰ পৰামৰ্শ দিছিল। বেচান্তে কৈছিল যে 'হোমৰুল' আমাৰ দাবী, আমাক ৰক্ষা কৰিব। তেওঁৰ ভাষাত—

'Home Rule, that will enable us to defend ourself. England is fighting for her life and has called India to help her with as much as India is able to give. Oh, India would have given so much more, so many men, so many volunteer in order to help England in the hour of her need and the fight for liberty. They fight for Belgium, and the sacredness of treaties and thousands of these soldiers back here to find their people still in bondage and treaties disregarded, torn to pieces and thrown aside. That which England fights for in Europe, she must admit here.'

এনে যুক্তি-তৰ্কৰে তাহানিতেই ড° এনি বেচান্ত আৰু লোকমান্য তিলকে ব্ৰিটিছৰ সুখৰ সপোন বিনষ্ট কৰিছিল।

হোমৰুল লীগক আভুৱা ভাঁৰি ব্ৰিটিছ চৰকাৰে ভাৰতত দমন নীতি কঠোৰভাৱে প্ৰণয়ন কৰিছিল। জালিয়ানৱালাবাগৰ গণহত্যাই পৃথিৱীৰ সৰ্বত্ৰ দেশপ্ৰেমিক লোকক স্তম্ভিত কৰিছিল। এনি বেচান্তৰ সভাপতিত্বত কংগ্ৰেছে গ্ৰহণ কৰা প্ৰস্তাৱ সবাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। অমৃতসৰ অধিৱেশনত এনি বেচান্তৰ ভাষণত কৈছিল যে—

'We indict these officials on their own words spoken with a shamelessness that they did not realise apparently the criminality of what had happened but spoken if out in public as though nothing has happened but spoke it out in public as though nothing had been done where wrong has been committed against the helpless and defenceless, where force has been used against the unresisting and harmless crowd, where the messacre only stopped when the ammunation was exhausted, when in a closed space from where non could escape the general commanding directed fire on the outlet of the closed space untill, they were choked with the bodies of the dead and, the dying then, it is not a private wrong to be forgiven, it is a public wrong to be punished.'

কিন্তু অতি দুৰ্ভাগ্যৰ কথা অমৃতসৰ অধিৱেশনৰ সভাপতিৰ প্ৰস্তাৱেই পৰাজিত হৈছিল। অসন্তুষ্ট অমৃতসৰ সভাত যোগদান কৰা সদস্যই বেৰত লিখিছিল, 'ৰাজনীতিত ভাৰতে নতুন পাতনি মেলিলে।' ১৯২০ত কংগ্ৰেছ দখল কৰিলে মহাত্মা গান্ধীয়ে। আৰু নাগপুৰ কংগ্ৰেছত ৰাজনৈতিক প্ৰস্তাৱত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল, 'ননকো অপাৰেছন'। বেচান্তে বুজিছিল যে এতিয়া জনতাৰ ক্ৰুৱেল চাফাৰিংচৰ (দুৰ্যোগৰ) মূৰতহে কিবা ফল ধৰিব। তেওঁ কংগ্ৰেছ এৰি মাদ্ৰাজত অনুষ্ঠিত লিবাৰেল পাৰ্টিৰ লগ লৈছিল। দৰাচলতে জীৱনৰ শেষৰ ১৩ বছৰ ড° এনি বেচান্তে নিঃসংগ জীৱন যাপন কৰিছিল। ধুমুহাৰ দৰে আহি ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত প্ৰৱেশ কৰি সংগ্ৰাম পোহৰাই সভানেত্ৰীৰ পদবী দখল কৰিছিল তেওঁৰ অদমনীয় সাহসেৰে আৰু ১৯৩৩ত দেহান্ত হোৱালৈ ভাৰতীয় মানুহৰ বিভিন্ন দিশত পৰম একাগ্ৰতা আৰু সাহসেৰে অতুলনীয় বৰঙণি দি গৈছে। বিশেষতঃ নাৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত।

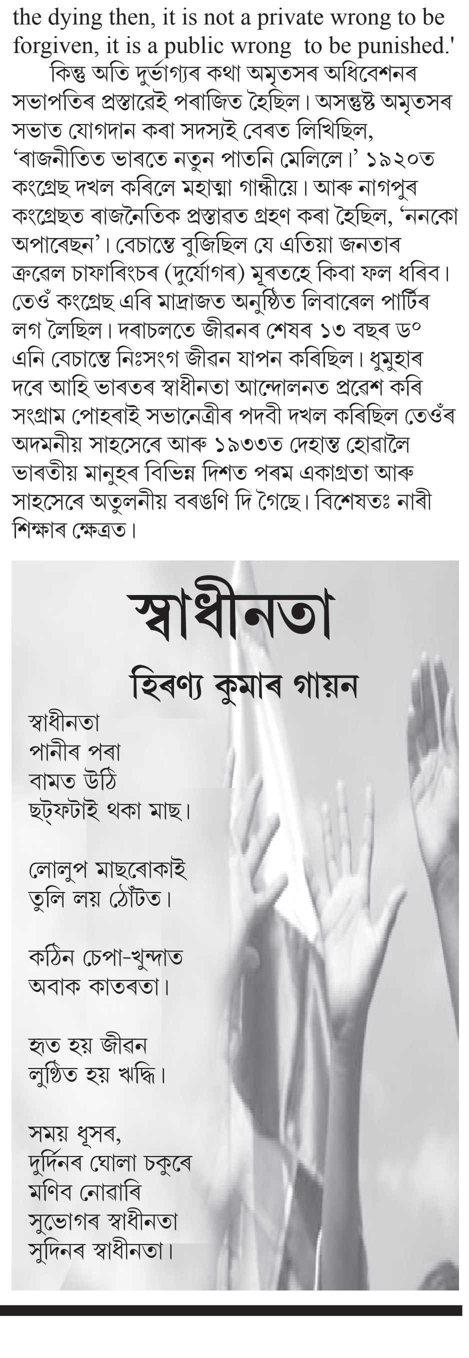

স্বাধীনতা

হিৰণ্য কুমাৰ গায়ন

স্বাধীনতা
পানীৰ পৰা
বামত উঠি
ছট্‌ফটাই থকা মাছ।

লোলুপ মাছৰোকাই
তুলি লয় ঠোঁটত।

কঠিন চেপা-খুন্দাত
অবাক কাতৰতা।

হৃত হয় জীৱন
লুণ্ঠিত হয় ঋদ্ধি।

সময় ধূসৰ,
দুৰ্দিনৰ ঘোলা চকুৰে
মণিব নোৱাৰি
সুভোগৰ স্বাধীনতা
সুদিনৰ স্বাধীনতা।